מקומות באגרות הראי"ה

לידס

אנגליה

נכתבו בו 1 · נשלחו אליו 2

igrot.shlomo-aviner.net

רקע

עיר גדולה במערב יורקשייר שבאנגליה.

אגרות שנכתבו בלידס

1 אגרות, לפי סדר הכרכים

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תת

תמצית האגרת

תאריך ומקום: אור ליום ב' (טבת) תרע"ז - לידס **נמען:** רעייתו (ביידיש)

הם הגיעו ללידס לשמחה (חנוכת ישיבה), 'שמחה יהודית נאה'. מחר ידרוש בבית המדרש הגדול, למען 'הכנסייה הישראלית'. במסיבה גם הרב קוק נשא כמה מילים. הם יחזרו ביום ג'.

עיקרי הדברים

- חנוכת ישיבה בלידס.
- דרשה למען הכנסייה.

נוסח האגרת

בעה"י[1], אור ליום ב', עזר"ת[2], ליעדז.

רעיתי הרבנית היקרה תחי'[3] לאורך ימים טובים.

ב"ה[4] מיר זיינען גוט אנגעקומען היער. עס איז ב"ה טאקע זייער אשינע אידישע שמחה. עס איז כדאי דיא טרחה. נור מארגען אי"ה[5] האב איך דאך פארשפראכען צו זאגען בביהמ"ד[6] הגדול פה. איך מוז דאס אזוי פיעל טאן דעם אידיאל פון הכנסי' הישראלית. האפענטליך דער בורא ב"ה זאל מזכה זיין יום ג' הבע"ל[7] צו הויזע צו פארען מיט גליק.

איך האפפע אז דוא פארבריינגסט גוט, ניט אומרוהיג חלילה. עס איז כדאי דיא מצוה מחזק תורה זיין עטוואס טרחא צו לייגען.

מיר קומען יעצט, אומגיפער קרוב צו אבענדס, פון דעם האל וואס עס איז אפיינער באנקעט גיווען. מסתמא פארשטיי דוא דאך מיין טייערע אז איך האב זיך אויך ניט איינגעהאלטען און אווארט געשפראכען. אבער ב"ה ניט אנשטריינגענד. געבע השי"ת[8] מיט אלעס גוטעס אין פרייד‌ען צו טרעפען זיך אין גוטע גיעזונדהייט. זייא געזונד און מונטער, נאך גרוס דיינער איבערגעבענשטער,

אברהם יצחק ה"ק

תרגום

ב"ה הגענו הנה שלום. אמנם זוהי שמחה יהודית נאה. כדאית היא הטרחה. אכן למחר אי"ה הלא הבטחתי לדבר בביהמ"ד הגדול פה. מוכרח אני לעשות ככה לאידיאל הכנסיה הישראלית. אנו תקוה כי הבורא ב"ה יזכנו יום ג' הבע"ל לנסוע הביתה בהצלחה.

מקוה אני כי את מבלה טוב את הזמן, שלא בדאגה חלילה. כדאי הוא לעשות קצת טרחה בשביל המצוה לחזק תורה.

אנו באים עתה, בערך קרוב ל - בערב, מן האולם שהיתה בו מסבה יפה. מסתמא את מבינה יקירתי, כי גם אני לא התאפקתי ודברתי איזו מלה. אבל ב"ה בלא התיגעות. יתן השי"ת בכל טוב ושמחה להפגש בבריאות טובה. היי בריאה ומעודדת, כדרישת ברכת שלך המסור מאד.

---

1. בעה"י - בעזרת השם יתברך
2. עזר"ת - השנה תרע"ז (1916/1917) - כתובה במילה "עזרת"
3. תחי' - תחיה
4. ב"ה - ברוך השם
5. אי"ה - אם ירצה השם
6. בביהמ"ד - בבית המדרש
7. הבע"ל - הבא עלינו
8. השי"ת - השם יתברך

אגרות אל אנשים ומוסדות בלידס

לפי סדר הכרכים

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת תתקפא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ה' מרחשון תר"פ **נמען:** הרב ח' דייכעס, לידס

הרב קוק מסביר את עבודת 'הסתדרות ירושלים' שהחל בגולה: התעוררות תנועה כללית ממקור הקודש בתוך התחייה הלאומית, שהולכת עכשיו רק בדרך חול. העבודה מתפתחת עכשיו בירושלים, והרב קוק מבקש שהרב ורבני אנגליה יבואו לעזרה.

עיקרי הדברים

- מטרת 'הסתדרות ירושלים'.
- המרכז בירושלים.
- בקשת עזרה.

נוסח האגרת

ב"ה[1] ה' מר-חשון תר"פ[2].

להגר"ח[3] דייכעס ליערז מה מאד תגל נפשי הנדכאה אם יזכני הדרת גאונו מדי פעם בפעם בדברי קודשו הנחמדים. והנה עבודתי אשר החילותי בגולה, בעניני הסתדרות "ירושלים", אולי צ"ל[4] והבהירה. שתוכנה היא התעוררות תנועה כללית ממקור הקודש [בעצם] התחיה הלאומית ההולכת לה במצעדיה רק בדרך חול, אשר לא תוכל תפארת ישראל להגלות בה, כי אם כאשר יזרח אור של תנועת תחיה לאומית של קדושה, במעוז אור ד' ורוממות אמונה טהורה בגאון ועוז. עבודה זו ב"ה היא הולכת ומתפתחת פה במרכז כל חיי עם ד', וגדולות נקוה ממנה לישר כל מעקשים, ולפאר את כבוד ישראל וארץ ישראל בעיני כל הגויים. אקוה שהדרת גאונו ויתר אוהביו הרבנים שיחיו במדינה יבואו לעזרתנו, למען ד' וקדושת תורתו וכבוד עם קדשו ואדמת הקדש ועיר תפארתנו מכון בית מקדשינו.

והיה זה שלום וברכה נאמנה באהבה רבה כנה"ר[5] ונפש ידי"ע[6] דורש שלום תורתו מלונ"ח[7] מהר הקדש מירושלים.

אברהם יצחק הכהן קוק

1. ב"ה - ברוך השם
2. תר"פ - השנה תר"פ (1919/1920)
3. להגר"ח - להגאון רבי חיים (מבריסק או מוולוז'ין)
4. צ"ל - צריך להיות
5. כנה"ר - כנפשו הרמה
6. ידי"ע - ידידו עוז
7. מלונ"ח - מצפה לנחמת ציון

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אסו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: (תרפ"א) - ירושלים **נמען:** הרב נ"ש גרינשפאן, לידס

כתב הפלסתר נגדו ונגד הרב חרל"פ בא מקנאה: הרב דיסקין רצה ברבנות ירושלים, ומשרתיו פעלו לכך אך הציבור סירב. הרב קוק עיכב חודשים את קבלת כתב הרבנות מכבוד לזקנתו ולאביו מבריסק, אבל משהמשיכו בקנאה קיבל. הם צירפו את הרב זוננפלד, הקימו בית דין נפרד וקוראים לו 'בשקר' 'בית דין לכל מקהלות אשכנזים'. 'אני ב"ה מהנעלבים ואינם עולבים'; את המחאה שפרסמו הרבנים נגדם פרסמו נגד רצונו. צערו הוא רק על כבוד ירושלים והתורה.

עיקרי הדברים

- רקע הפלסתר.
- קבלת הרבנות.
- בית דין נפרד.
- 'נעלבים ואינם עולבים'.

נוסח האגרת

ב"ה. ירושלים ת"ו[1], תרפ"א[2]

לכבוד ידי"נ[3] הרב הגאון אוצר תו"י[4] וחכמה, מוהרנ"ש[5] גרינשפאן שליט"א[6]

ר"מ[7] בקי' לידז יצ"ו[8] וכא"ל[9] שוי"ר[10] אחרי אשר באחור זמן כתבתי לכת"ר[11] את מכתבי יום אמש, הגיעני מכתבו היקר, ע"ד[12] כתב הפלסתר אשר הוציאו נגדי ונגד ידי"נ הרב הגאון הצדיק, ר"י משה חרל"פ[13] שליט"א שהוא אחד השרידים אשר ה' קורא בדורנו. והנה כל הענין הוא בא מתוך קנאה בכבוד והשפעה אשר חנני ה', כי הרב דיסקין רצה בהתמנת של הרבנות פעה"ק[14], ומשרתיו ועושי רצונו עסקו בזה, ולא עלתה בידם מפני המיאון של הצבור בכללו!. ואנכי מפני כך עכבתי כמה חדשים ולא קבלתי את הכת"ר[15] שחששתי לכבודו, ביחוד מפני זקנותו המופלגה, וכבוד אביו הגאון מבריסק זצ"ל[16].

אבל כאשר גם אחרי שלא קבלתי את הכתב הוסיף להתעבר בקנאה, כי יודע הוא שאין מעלה ומוריד כלל ענין קבלת הכת"ר, כי עקר הדבר הוא פה האמון וההשפעה על הקהל, ע"כ[17] יחפשו תואנות, נעתרתי לקבל, ונתחברו קצת אנשים להתפלג בפ"ע[18], וספח עמו את הרב זוננפלד, שהיו בתחילה במחלוקת זע"ז[19], ויסדו להם ב"ד[20] מיוחד, וקורין אותו בשקר "ב"ד לכל מקהלות אשכנזים", ואין לו השפעה וערך כלל באופן כללי, ואנכי הנני ב"ה[21] מהנעלבים ואינם עולבים, ואין דבריהם עושים עלי שום רושם ולא ע"ד הקהל ות"ח[22] ויראים אמתיים. ומשהדפיסו על חושן משפט עיין אגרות הראיה ח"ג[23] עמ' ש"ו. כתב רבנות. פה הרבנים ובתי הדינים וראשי המוסדות מחאה ע"ז[24] הוא ג"כ[25] נגד רצוני, רק לא אוכל לעצור את חפץ הציבור החושבים שכבודי הוא כבודם, והם בעצמם פה מתכחשים ואומרים שאינם יודעים מכל זה, ובטעות בא הדבר מצדם. ובכ"ז[26] הנם עושים את מעשיהם במחשכים.

אבל כל מה שאני מצטער מזה הוא רק מפני כבוד ירושלים וכבוד התורה שמתחלל ע"י[27] מעשיהם, אבל בעצם הענין, לא בפנים ולא בחוץ, נכרת השפעתם.

ואדרבא חזותם מוכיח כי על כזב ומרמה מיסדים הם את התנגדותם, הבאה מתוך קנאה של תחרות של כבוד המדומה, וה' יטהר לבנו להעשות אגודה אחת, לעבדו באמת בהר קדשו סלה, כל ישראל חברים, ונזכה לראות בויעוד בית מקדשנו וברוממות קרן עם ה' גוי קדוש על אדמת קדשו בב"א[28], כנה"ר[29] וכו

הק' אברהם יצחק ה"ק

---

1. ת"ו - תבנה ותכונן
2. תרפ"א - השנה תרפ"א (1920/1921)
3. ידי"נ - ידיד נפשי
4. תו"י - תורה ויראה
5. מוהרנ"ש - מורנו הרב רבי שמות שמתחילים באותיות נ, ש (למשל: נתן + שמואל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
6. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7. ר"מ - ראש מתיבתא
8. יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
9. וכא"ל - וכל אשר לו
10. שוי"ר - שלום וישע רב
11. לכת"ר - לכבוד תורתו
12. ע"ד - על דבר
13. חרל"פ - הרב יעקב משה חרל"פ (תלמידו של הרב קוק)
14. פעה"ק - פה עיר הקודש
15. הכת"ר - הכבוד תורתו
16. זצ"ל - זכר צדיק לברכה
17. ע"כ - על כן
18. בפ"ע - בפני עצמו
19. זע"ז - זה על זה
20. ב"ד - בית דין
21. ב"ה - ברוך השם
22. ות"ח - ותלמידי חכמים
23. ח"ג - חלק ג'
24. ע"ז - על זה
25. ג"כ - גם כן
26. ובכ"ז - ובכל זאת
27. ע"י - על ידי
28. בב"א - במהרה בימינו אמן
29. כנה"ר - כנפשו הרמה